

Pressemeddelelse

DEN EUROPÆISKE NARKOTIKARAPPORT 2026: HOVEDPUNKTER

Nye sundhedsrisici for europæerne på et narkotikamarked i hastig udvikling

(9.6.2026, LISSABON) **MÅ IKKE OFFENTLIGGØRES FØR KL. 09:00 LISSABON/10:00 CENTRALEUROPÆISK TID**
Personer, der bruger narkotika i Europa står over for nye sundhedsrisici i takt med, at narkotikamarkederne udvikler sig hurtigt og bliver mere komplekse. Denne advarsel fremsættes af **Den Europæiske Unions Narkotikaagentur (EUDA)** i *Den europæiske narkotikarapport 2026: tendenser og udvikling*, som blev offentliggjort i dag ⁽¹⁾.

På baggrund af data fra 29 lande (**EU-27, Norge og Tyrkiet**) fremhæver den årlige rapport de risici for folkesundheden, der er forbundet med den brede tilgængelighed og brug af et stadig mere varieret udvalg af stoffer, der ofte er meget kraftige eller har høj renhed. Der dukker hele tiden nye cannabisprodukter op, samtidig med at udvalget af opioider og stimulerende stoffer, der sælges, er stigende. Blandingsbrug af forskellige narkotika er også almindeligt, idet folk kombinerer narkotika på måder, der øger risikoen og komplicerer indsatsen. Europas evne til at tackle disse komplekse udfordringer vil afhænge af stærkere systemer til levering af ydelser og vedvarende investeringer i forebyggelse, behandling, skadesreduktion og social reintegrering.

Der opdages stadig nye psykoaktive stoffer (NPS) med en frekvens på omkring ét om ugen. I 2025 blev der for første gang indberettet 50 nye psykoaktive stoffer i Europa, hvilket bragte det samlede antal, der overvåges af EUDA, op på 1 050. Blandt disse er kraftige nye syntetiske opioider, som udgør en øget risiko for livstruende forgiftning. Vaping eller brug af e-cigaretter, der indebærer nikotinholdige produkter, er i dag et udbredt fænomen blandt unge i Europa ([ESPAD, 2024](#)). Der er i EU-medlemsstaterne beslaglagt e-cigaretter, der indeholder andre stoffer, såsom syntetiske og semisyntetiske former for cannabis, hvilket giver anledning til bekymring for, at de kan blive en bærer af andre skadelige stoffer, herunder muligvis nye syntetiske opioider.

Ud over sundhedsskader og social sårbarhed understreger rapporten de fortsatte konsekvenser, som narkotikamarkederne har for Europas sikkerhed. Narkotikarelaterede trusler og vold udgør fortsat et problem, herunder kriminelle gruppers udnyttelse og rekruttering af sårbare unge til narkotikahandel og voldshandlinger.

Samtidig tilpasser de illegale handelsnetværk sig hurtigt myndighedernes indsats. Efter skærpede politiaktioner i de store europæiske havne har kriminelle ændret og udvidet deres ruter og metoder for at undgå at blive opdaget. De benytter i stigende grad mindre havne, overføring til søs ved hjælp af hurtigbåde og andre fartøjer samt halvt nedsænkkelige platforme, droner og avancerede teknikker til at skjule aktiviteterne. Denne udvikling gør det vanskeligere at opdage ulovlig handel og stiller større krav til de retshåndhævende myndigheder og toldmyndighederne.

Den nye [EU-narkotikastrategi](#) og [handlingsplan for bekæmpelse af narkotikahandel](#) udgør sammen med udkastet til nye regler for overvågning og kontrol af [narkotikaprækursorer](#) en del af en omfattende EU-indsats over for det voksende narkotikafænomen.

Magnus Brunner, kommissær med ansvar for indre anliggender og migration, siger: *Den europæiske narkotikarapport* afdækker de menneskelige omkostninger ved brug af narkotika, hvor de seneste tal viser mindst 7 600 dødsfald som følge af overdosis. Vi må gøre alt, hvad der står i vores magt, for at forhindre, at farlige nye produkter oversvømmer markedet, og vi skal bruge lovgivningens i dens fulde udstrækning til at ødelægge de ulovlige forhandleres forretningsmodel. Med EU's system for tidlig varsling identificerer vi nye tendenser på et tidligt tidspunkt. "Gennem vores handlingsplan mod narkotikahandel har vi givet de europæiske myndigheder en klar vejledning — og ved at styrke det internationale samarbejde skaber vi en global front mod denne kriminelle handel."

Dr. Lorraine Nolan, administrerende direktør for EUDA, tilføjer: "Narkotikamarkedene udvikler sig i rask tempo, og udvalget af stoffer på Europas gader bliver stadig mere uforudsigeligt. Dette øger risikoen: folk tager måske højpotente stoffer, ofte uden at vide det. Konkrete fakta er vigtigere end nogensinde før. *Den europæiske narkotikarapport* formidler beviserne, så vores politiske beslutningstagere, fagfolk og lokalsamfund er godt forberedte. Samtidig styrker EUDA sine overvågnings- og beredskabssystemer for bedre at kunne beskytte Europas borgere og understøtte effektive indsatser. Det er afgørende at have en afbalanceret tilgang, der tager højde for både udbud og efterspørgsel. "Den skal ikke blot være videnskabeligt funderet, men også have fokus på menneskerettigheder og folkesundhed."

Cannabis: skiftende handelsruter, stærkere produkter, nye sundhedsrisici

De ulovlige forsyningsruter og smuglingsmetoder for cannabis er under forandring, idet der smugles stadig større mængder marihuana ind fra lande uden for Europa, især fra **Canada** og **USA**, samt i mindre omfang fra **Thailand**. Overproduktion, lavere priser og stærk konkurrence på det **nordamerikanske cannabismarked** har ført til et overskud af billigere og mere potente produkter der. Forsendelser fra **Canada** til Europa bliver typisk skjult i skibscontainere, mens forsendelser fra **USA** oftest opdaget i posttrafikken.

Beslaglæggelser i de store havne illustrerer denne tendens. I 2025 beslaglagde myndighederne ca. 21 ton marihuana i hver af havnene i Rotterdam og Antwerpen, som for det meste var af **canadisk** oprindelse. Sideløbende med disse strømme dukker der sundhedsmæssige bekymringer op. I 2025 udsendte **EUDA** den første risikokommunikation via det [europæiske narkotikavarslingssystem](#) om **nordamerikansk** cannabis, hvori det fremhævede risiciene ved potentielt farlige pesticider. Dette understreger behovet for målrettede tiltag og fortsat internationalt samarbejde.

Cannabis er det mest udbredte ulovlige stof i Europa, og det anslås, at 24,9 millioner voksne europæere (i alderen 15–64 år) har brugt stoffet i løbet af det seneste år. Den stigende tilgængelighed af stærkere og mere varierede cannabisprodukter øger sundhedsrisiciene og gør indsatsen mere kompleks. Cannabis udgør en tredjedel (33 %) af de personer, der indleder et stofmisbrugsforløb i Europa, hvilket svarer til anslået 104 000 klienter i 2024. Heraf blev 62 000 sat i behandling for første gang. Cannabis, herunder højpotente produkter, ekstrakter og spiselige produkter, er blevet forbundet med henvendelser på skadestuer. Forfalskning af cannabisprodukter med stærke [syntetiske cannabinoider](#) samt den store tilgængelighed af [semisyntetiske cannabinoider](#) øger risikoen for skader. Begge sælges som e-cigaretter og spiselige produkter, hvilket giver anledning til bekymring for, at nye og muligvis yngre forbrugere vil begynde at bruge dem.

Cannabispolitikken er i stadig udvikling i Europa, hvor nogle EU-medlemsstater har ændret eller er i gang med at revurdere deres holdning til cannabisbrug og -forsyning til rekreative formål. Disse reformer befinder sig på forskellige udviklings- og evalueringsstadier og varierer fra land til land. **Tjekkiet, Tyskland, Luxembourg** og **Malta** tillader begrænset dyrkning i hjemmet. **Tyskland** og **Malta** tillader ligeledes salg uden fortjeneste til medlemmer af lovregulerede dyrkerforeninger, mens i **Nederlandene** gennemfører et forsøg med cannabis, der er produceret på regulerede anlæg og sælges via coffeeshops. Gennem den europæiske [cannabispolitik](#) vil **EUDA** bistå de politiske beslutningstagere ved at fremmesammenlignelig overvågning og evaluering af alle former for politikker for cannabiskontrol.

Opioider: Nye syntetiske opioider udgør en trussel mod folkesundheden, mens heroinmarkedet fortsat er robust

Opioider er fortsat den hyppigste årsag til forgiftningsdødsfald i Europa, typisk i kombination med andre stoffer. (**EUDA**) anslår, at der i 2024 var mindst 7 600 dødsfald som følge af overdoser i EU, hvoraf de fleste involverede flere forskellige stoffer. Andre opioider end heroin – herunder meget stærke syntetiske opioider, opioidagonist-

behandlingslægemidler og smertestillende lægemidler – er opdaget i en betydelig andel af overdosis-dødsfaldene i nogle lande.

Nye syntetiske opioider, der ofte er meget potente, giver anledning til særlig bekymring, og 95 af dem er blevet opdaget i Europa siden 2009. Alene i 2025 blev der indberettet syv nye syntetiske opioider til [EU's system for tidlig varsling](#) (EWS), herunder nitazener og orphiner. Der indberettes også i stigende grad tilfælde af forfalskede lægemidler til **EWS**, der indeholder nitazen og efterligner lovligt receptpligtige lægemidler som oxycodon eller diazepam. I 2024 beslaglagde 10 lande mere end 50 000 tabletter indeholdende nitazen, hvilket er en stigning fra 23 000 i 2023 (380 i 2022).

Det mistænkes, at sådanne tabletter kan finde vej til grupper, der ikke er vant til opioider, herunder unge. **EUDA** koordinerer et [netværk af retsmedicinske og toksikologiske laboratorier](#) med henblik på at styrke analysekapaciteten og bidrage med førstehandsviden. Agenturet udarbejder i øjeblikket en trusselsvurdering af nye syntetiske opioider, der dukker op i Europa, som opfølgning på en [vurdering](#) fra 2025 fra det europæiske overvågningscenter for narkotika og narkotikamisbrug vedrørende højpotente syntetiske opioider i de baltiske lande. **Kinas** generelle forbud mod nitazener i juli 2025 kan få markedet til at skifte til alternative opioider. Der er en stigning i antallet af indberetninger om orphiner i Europa. Siden 2024 er der blevet identificeret ni nye orphiiner, hvoraf to (cyklorphin og spirochlorphin) nu er genstand for en EU-undersøgelse. Mellem juni 2024 og januar 2026 blev der indberettet 18 dødsfald forbundet med orphiiner.

Dødsfald relateret til fentanyl, et meget stærkt syntetisk opioid, understreger behovet for årvågenhed. I **Bulgarien** var det forbundet med over 100 narkotikarelaterede dødsfald, der blev indberettet mellem 2024 og 2025. En udbredt forbedring af adgangen til behandling med opioidagonister, nåle- og sprøjteprogrammer samt naloxon til hjemmebrug (THN) er fortsat afgørende for at tackle de nuværende opioidproblemer og sikre beredskab og modstandsdygtighed over for ændringer på opioidmarkedet. Et stigende antal lande tilbyder "tag med hjem"-programmer (19 europæiske lande i 2025).

I mellemtiden viser det europæiske heroinmarked sig at være modstandsdygtigt. Avancerede forarbejdnings- og forfalskningsmetoder samt smuglernetværkenes taktiske styring af forsyningerne fra **Afghanistans** store lagre (anslået til omkring 12 000 ton opium i 2025) synes at have fungeret som en stødpude over for det kraftige fald i valmuedyrkning og opiumsproduktion, der fulgte i kølvandet på Taliban-forbuddet i 2022. Produktionen flyttes også andre steder hen. **Pakistan** er blevet en væsentlig kilde til opium og heroin, med over 9 000 hektar dyrkning af opiumsvalmue i 2025, hvilket kan måle sig med Afghanistans produktion. I Asien nåede dyrkningen af opiumsvalmuer i **Myanmar** i 2025 op på sit højeste niveau i 10 år med over 45 000 hektar.

Kokain: stigende skader, brug af crack og ændrede smuglingstaktikker

Dagens rapport viser, at brugen af kokain fortsat er høj i hele Europa, hvor omkring 4,3 millioner voksne (15–64 år) har brugt stoffet i løbet af det seneste år. Kokainets geografiske udbredelse vokser ligeledes, og det samme gør de skader, det forårsager. De seneste analyser af kommunalt [spildevand](#) viser, at af de 85 byer med data for både 2024 og 2025 rapporterede 48 (57 %) en stigning i mængden af kokainrester. Antallet af personer, der kommer i behandling for kokainmisbrug, stiger fortsat. Kokain var det næstmest almindelige illegale stof blandt førstegangsbehandlede i 2024, som blev nævnt af ca. 37 000 klienter (en stigning på 39 % siden 2018). I alt angav 74 000 personer, der blev sat i behandling, kokain som deres primære stof.

I 2024 tyder tilgængelige data fra 20 lande på, at stoffet var involveret i over en fjerdedel (27 %) af forgiftningsdødsfaldene. Kokain var også fortsat det stof, der oftest blev indberettet i forbindelse med skadestuehenvendelser på overvågede hospitaler, hvilket sås i 26 % af tilfældene. Programmer til analyse af sprøjterester og steder til stofbrug melder om højrisikomønstre i forbindelse med kokainbrug, herunder injektion og brug sammen med opioider.

Crackkokain giver yderligere anledning til bekymring. Det er et synligt og potentielt voksende problem i flere europæiske byer. grupper. Dette kan skyldes en høj tilgængelighed af kokain og at det er nemt at omdanne lokalt fra pulverkokain. I 2024 blev ca. 11 400 personer sat i behandling for crack-relaterede problemer (en stigning fra 9 900 i 2023) – 4 300 var førstegangsbehandlede. Brugen af crackkokain lægger et stigende pres på udbydere af skadereducerende- og behandlingstjenester, som skal imødekomme behovene hos en gruppe med alvorlige sundhedsmæssige og sociale problemer. Behandlingen af kokainmisbrug handler fortsat primært om psykosociale tiltag, mens forskningen i mulige farmakologiske behandlingsformer fortsætter (f.eks. projektet

#ScaleUp). [EUDAs trusselsvurderingssystem](#) undersøger i øjeblikket en mulig stigning i brugen af crackkokain og de dermed forbundne skader.

Efter flere år med rekordstore beslaglæggelser faldt mængden af kokain, der blev beslaglagt i Europa, til 330 ton i 2024, hvilket er et fald fra 419 ton i 2023. Antallet af beslaglæggelser steg imidlertid til 97 000 (95 000 i 2023), hvilket tyder på, at smuglerne muligvis er gået over til mindre, mere opdelte forsendelser for at undgå at blive opdaget. Selvom bulkforsendelser via havne fortsat udgør en stor del af samhandelen, er der tegn på, at smuglerruterne og -metoderne bliver mere varierede. Der er flere rapporter om, at mindre havne udnyttes, samt om mere sofistikerede metoder til at skjule varer og omladninger til søs.

Der foregår også ulovlig forarbejdning af kokainprodukter inden for Europa, hovedsageligt i **Nederlandene**. I 2024 afslørede seks EU-medlemsstater mindst 42 anlæg til produktion af kokain (34 i 2023). Der er bl.a. tale om anlæg til sekundær udvinding af kokain, der er kemisk skjult i andre materialer, f.eks. plast. Generelt står told- og retshåndhævende myndigheder over for stadig mere komplekse udfordringer, hvilket kræver et styrket samarbejde og partnerskaber på tværs af myndigheder og landegrænser.

Ketamin: Stigende sundhedsrisici, da stoffet i stigende grad omdirigeres til det ulovlige marked

Ketamin, som er et uundværligt lægemiddel til anæstesi og smertelindring, misbruges nu i stigende grad som et psykoaktivt stof i Europa. Selv om det samlede forbrug fortsat er relativt lavt, bliver det mere og mere almindeligt i visse ungdoms- og nattemiljøer, hvor det typisk sniffes i pulverform. Sundhedsrisiciene spænder fra akut forgiftning til kroniske skader, såsom alvorlige blæreskader forbundet med intensiv brug.

Flere indikatorer tyder på, at ketamin er ved at blive en stadig mere fast del af det europæiske narkotikamiljø. I 2024 angav 14 % af de adspurgte i [den europæiske webundersøgelse om narkotika](#), som havde brugt narkotika i det forløbne år, at de havde brugt ketamin, typisk sammen med alkohol eller andre stoffer (f.eks. MDMA). Den seneste europæiske analyse af [spildevandsprøver](#) fra kommunale rensningsanlæg viste, at indholdet af ketaminrester var steget i 40 af de 66 byer, hvor der forelå data for 2024 og 2025.

Sundhedssektoren begynder at mærke konsekvenserne. Selv om antallet af personer, der søger specialiseret behandling af ketaminrelaterede problemer, stadig er lavt, er det firedoblet i de seneste år og er steget fra 413 tilfælde i 2019 til 1 796 i 2024. De fleste tilfælde indberettes af seks EU-medlemsstater, hvilket sandsynligvis afspejler en længere periode med tilgængelighed og større ulovlig brug af ketamin i visse dele af Europa. Adgangen til behandling er fortsat ulige i Europa, hvilket understreger behovet for passende tilbud samt målrettet forebyggelse og risikokommunikation over for dem, der måske ikke er klar over sundhedsrisiciene.

Størstedelen af den ketamin, der beslaglægges på det ulovlige narkotikamarked i Europa, stammer fra lovlig lægemiddelproduktion, navnlig i **Indien**. Det importeres lovligt til EU, hovedsageligt via **Tyskland**, inden det omdirigeres til ulovlige kanaler (se [EUDA-undersøgelse](#)). Denne sammenblanding af lovlige forsyningskæder og ulovlig distribution udgør en yderligere udfordring for folkesundheden, tilsynsmyndighederne og retshåndhævelsen.

EUDA's bestyrelsesformand, dr. Franz Pietsch, konkluderer: "*Den europæiske narkotikarapport* giver et årligt indblik i narkotikasituationen i Europa og er et værdifuldt grundlag for udformningen af politikker og tiltag. I over 30 år har organisationen støttet politiske beslutningstagere og fagfolk med solide og evidensbaserede analyser, der kan danne grundlag for deres beslutningstagning. I takt med at lægemiddelområdet udvikler sig, giver rapporten ikke blot indsigt i de tiltag, vi iværksætter i dag, men bidrager også til at forme fremtidens indsats. "I denne udgave fremhæves det, hvordan EUDA skaber merværdi for EU-medlemsstaterne og styrker vores beredskab på dette område ved at sætte fokus på videnskabelig forskning og forbedret risikovurdering."

Bemærkninger

(1) Yderligere oplysninger om *den europæiske narkotikarapport 2026* findes på <https://www.euda.europa.eu/edr2026>. Rapporten beskriver narkotikasituationen frem til udgangen af 2025 på baggrund af data fra 2024 eller det seneste år, hvor der foreligger tal.